

באור פניך

בס"ד
עלון שבועי

701

שנה י"ז

האור שלך!

דברי תורה וחיזוק לע"נ יקירינו הצדיקים, הסבים ר' עזרי טראבלסי, ר' פריג'ה בוכריס זצ"ל

פרשת השבוע - בראשית

"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" (א, א)

הצדיק רבי משה ליב מסאסוב היה אומר: "בראשית ברא אלקים" ראשית דבר צריך היהודי לדעת, כי "ברא אלקים את השמים ואת הארץ", שיש בורא ומנהיג לכל מה שנברא בעולם ואין הדברים מנוהלים חלילה מעצמם. להכרה זו הגיע בשעתו אברהם אבינו עליו השלום שקרא לבני דורו את הקריאה הגדולה: אם יש בירה יש מנהיג.

"לא טוב היות האדם לבדו" (ב, יח)

כתב הרב "גדולת מרדכי" זצ"ל (הרב הראשי לתוניסיה) יש רשעים שיצרם פחו עליהם ואינם גיבורים לכבוש את יצרם. גדולה הרחמנות עליהם ושערי תשובה פתוחים לפניהם. אך נוראים שבעתים הם אלו שמחליטים לסחוף עימם אחרים, חוטאים ומחטיאים את הרבים. חטא הרבים תלוי בהם. (אבות פ"ה מ"ח). ואין מספיקים בידם לעשות תשובה (סוטה מ"ז ע"א) ואלוהים נזעק: מדוע תשחיתו אחרים עמכם? אם אתם בגדר של "לא טוב", היו לפחות "לבדכם".

"בזעת אפיק תאכל לחם עד שובך אל האדמה" (ג, יט)

כתב רבנו אביר יעקב אבוחצירא זצ"ל בספרו פיתוחי חותם: שפסוק זה יכול להתפרש לטוב ולרע, לרוחניות ולגשמיות. הכיצד? ידוע שהתורה קרויה לחם, ככתוב: "לכו לחמו בלחמי" (משלי ט, ה) והעולם הבא קרוי ארצות החיים. וכן אמרו: כי כל ישראל יש להם חלק בו, מן הכתוב "לעולם יירשו ארץ". ועתה, יחליט האדם מהו חלקו בעולמו: יש העמלים כל חייהם להוציא לחם מן הארץ, כפשוטו.

ואז אין להם מנוח ומרגוע, לא בעולם הזה ולא לעולם הבא, "עד שובך אל האדמה כי ממנה לוקחת". ויש כאלו המתעלים לפירוש הרוחני: בהתייגעם בתורה המשולה ללחם, עד שוב נשמתם לכור מחצבתה ולנועם העליון, כי ממנו לוקחה, חלק אלוך ממעל. וישראל קדושים, אוהזים בזה ובוזה עמלים לפרנסתם אבל אינם שוכחים שהעיקר הוא בקביעת עתים לתורה לזון את הנשמה.

"ונח מצא חן בעיני ה'" (ו, ה)

לכאורה תמוה, והרי נח היה צדיק ואם כן היה צריך לינצל מצד צדקותו ולא היה צורך אמר שמצא חן? ונראה שהמציאות חן היא הסיבה שנעשה צדיק כיון שבאותו דור הרשע כדור המבול לא היה אפשר ולא ראוי להעשות צדיק ורק משום שהיה בעל מידות למצוא חן נעשה צדיק וזהו שאמר אחר כך "אלה תולדות נח, נח איש צדיק" וכו' שהחן הוא האב לתולדות צדיק תמים.

הציבור היקר מתבקש להמשיך ולהתפלל ולבקש רחמים, וכן בפתילות ההיכל ביום השבת. להרבות בצדקה ומעשים טובים לרפואתו השלימה והמהירה של אבינו היקר אוהב תורה ולומדיה אמו"ר ר' שלום ולי בן מימה הי"ו אל נא רפא נא לו אמן.

מתורת האור החיים הקדוש

"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"

רבינו האור החיים הקדוש מביא את דברי הזוהר, שיראת שמים נקרא 'ראשית' וכמו שכתוב 'ראשית חכמה יראת ה'', ויש שני סוגי יראה, אחת נקראת 'יראת העונש' כלומר יראה מפחד העונשים,

והשניה נקראת 'יראת הרוממות' שעל ידה שמתבונן בגדלותו של הקדוש ברוך הוא.

ובזה מפרש רבינו הקדוש את המילה 'בראשית' - ב' ראשית, שיש שני סוגי יראה המכונה ראשית.

א' - 'ברא אלקים', זהו יראת העונש מחמת הדין והמשפט הרמוז בתיבת אלקים, שזה שם שמרמז על דין.

ב' - 'את השמים ואת הארץ', שזהו יראת הרוממות - כשמתבונן בבריאת שמים וארץ.

ומסיים רבינו הקדוש וזה לשון קודשו: 'כי יראת הרוממות תכנס בלב משכיל,

בהביטו בהתבוננות במעשה שמים וארץ, מה גדלו מעשי ה', תתלהב הנפש, וירא מגדלתו יתברך שמו'.

כ"ו תשרי התשפ"ו

בראשית

הפטרה: "כה אמר האל"

כניסת שבת: 5:46

יציאת השבת: 6:42

רבנו תם: 7:18

העלון נערך בס"ד ע"י:

עזרא ורפאל

טראבלסי הי"ו

הזמנים לפי אופק ת"א

לוח כסא רחמים

באוהל שרה

בת ישראל

לע"נ שרה ע"ה בת ברכה

צריכים ההורים לזרז את הילדים בעבודות הבית במיוחד את הבנות כדי שהם יתרגלו לעסוק בענייני הבית לדוגמא: מדי פעם לתת לילדה מטלית ולבקש ממנה לנגב את הארון או קצת להדיח כלים או להלביש את הילדים הקטנים וכדומה על מנת שתתחנך בזה ושללא תיתפס לעצלות שתפגע בה בעתיד שבוה האשה נמדדת, בבני הבית היהודי. היום בדורנו יש כל כך הרבה עומס על הבנות בשיעורים עד שאין להם זמן לעסוק בעבודות הבית וחבל.

שבוה נמדדת האשה, האם יודעת לבשל או האם היא נקייה ומסודרת וזהו התפקיד של האשה ובזה צריכים ההורים להשקיע.

ומעשה שהיה עם מחנך שביקשו אותו שיבחן את הבנות בסוף השנה, נענה הוא לבקשה וכך עשה, הזמין את כל הכיתה לביתו והם המתו לרב.

לפתע יצאה אשתו של הרב נכנסה לחדר בצניעות למופת והגישה עוגה לכל אחת ואחת מן הבנות שהיו בחדר, הנערות ברכו על העוגה ואכלו ממנה.

לאחר שסיימו לאכול נכנס הרב וכל הבנות ציפו למבחן, והנה הרב שואל אותם האם העוגה היתה טעימה?

והן אמרו וענו שהעוגה היתה מאוד טעימה. אמר להם האם אתן יכולות לאפות עוגה כזו? והרמז ברור הוא שלאיש לא משנה אם האשה תדע עוד פרוש של רש"י או עוד פלפול או קושיא.

אך אם האשה לא תדע כיצד לבשל, אזי דבר זה ישנה לאיש שלה מאוד ולכן חשוב שהאשה תדע ותלמד כיצד לבנות ולטפל בביתה ולבנות אותו בחכמה.

פניני הפרשה - מתוך הספר

"אוצרותינו"

"בצלם אלוהים ברא אותו" (א. כז)

אחד מ"ג העיקרים הוא שאין לקב"ה לא גוף ולא דמות הגוף.

תמה איפוא הגאון רבי אליהו די וידאש זצ"ל בספרו "ראשית חכמה" (שער היראה פרק ד') הכינזד אומר הפסוק "בצלם אלוהים ברא אותו"?

ומיישב, שהשם "אלוהים" רומז להנהגת הקדוש ברוך הוא שהוא "תקיף, בעל היכולת ובעל הכוחות כולם".

וכידוע הנהגתו של האדם משפיעה על הנהגת האלוהים כלפיו.

דהיינו: אם האדם מתנהג בדרך טובה וישרה, הוא גורם בכך שגם הנהגת הקדוש ברוך הוא כלפיו וכלפי העולם בכלל תהיה טובה ותאיר פנים.

וכפי שאמרנו חז"ל במסכת קידושין (דף ל"ט ע"ב) "עשה מצוה אחת - הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות".

לעומת זאת, אם האדם מכע את מעשיו - הרי הוא גורם לכך שגם הנהגת האלוהים תסתיר פנים ותקצוף, כמו שאמרנו שם "עבר עבירה אחת, הכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה".

וזהו ענין "צלם אלוהים" - הנהגת הקב"ה עם האדם היא כביכול צילום של הנהגתו, וההשפעה האלוהית היא כראי והשתקפות של מעשי האדם.

המשיל זאת הגאון רבי פרץ מימון זצ"ל בספרו "תולדות פרץ" (פרשת כי-תצא) לילד שנכנס לחנות לקנות ראי.

פנה למוכר וביקש ממנו ראי טוב ומשובח.

הליכות עולם

משיב הרוח ומוריד הגשם (ילקוט יוסף)

א. מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" בתפלת מוסף של יום טוב האחרון של חג (שמחת תורה) ופוסקים בתפלת מוסף של יום טוב הראשון של פסח. ואסור ליחיד להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם, עד שיכריז השליח עבור תחלה. לפיכך אם היה חולה או אנוס לא יקדים תפלתו לתפלת העבור, לפי שאסור להזכיר עד שיאמר השליח עבור. אבל אם יודע שכבר הכריז השליח עבור, אף על פי שהוא לא שמע מזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם.

ב. בימות הגשמים אם לא אמר משיב הרוח ומוריד הגשם, אלא המשיך לומר מוריד הטל, אם נזכר באמצע הברכה, טוב שיחזור לומר מוריד הגשם וימשיך משם והלאה, ואם אמר ברוך אתה ה' מחיה המתים, ימשיך אתה קדוש וכו', ולא יפסיק לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם" בין ברכה לברכה. ואם הזכיר שם ה' אינו רשאי לומר למדני חוקיד ולחזור מאתה גבור, אלא יסיים מחיה המתים, וימשיך כסדר.

וכל שהזכיר שם ה' שוב אינו חוזר. וכל זה לפי מנהגינו שאנו רגילים לומר מוריד הטל בכל ימות הקיץ, וממילא אם בחורף לא הזכיר גשם, בודאי שאמר מוריד הטל כהרגלו, לפיכך אינו צריך לחזור. אבל להנהיגים שלא לומר טל בימות הקיץ, אלא "רב להושיע מכלכל חיים בחסד", ואמר כן בימות הגשמים, והשמיט "משיב הרוח ומוריד הגשם", אם נזכר באמצע הברכה חוזר להזכיר גשם, ואם אמר ברוך אתה ה', שבסוף הברכה, יסיים "למדני חוקיד" ויחזור להזכיר גשם. ואם חתם מחיה המתים, יאמר שם בין ברכה לברכה משיב הרוח ומוריד הגשם, ואם התחיל בברכת אתה קדוש, אפילו לא אמר אלא תיבה אחת חוזר לראש התפלה.

ג. שליח עבור ששכח להזכיר בימות הגשמים "מוריד הגשם", וגם לא אמר מוריד הטל, והתחיל לומר נקדישך, דינו כאילו התחיל ברכת אתה קדוש, שהקדושה היא תחלת ברכת אתה קדוש, וצריך לחזור לראש התפלה.

ד. אם טעה בימות הקיץ ואמר משיב הרוח ומוריד הגשם, מחזירין אותו, וחוזר לראש הברכה. ואם סיים הברכה, חוזר לראש התפלה. ויש אומרים שאפילו אם לא התחיל בברכה שאחריה חוזר לראש. ויש אומרים שזה דוקא אם התחיל בברכה שאחריה, אבל אם לא התחיל בברכה שאחריה, הוי כמו שעומד עדיין באותה ברכה, וחוזר לראש הברכה, ולא לראש התפלה. וכתבו במאמר מרדכי ובביאור הלכה, דלדינא אחר שסיים הברכה אפילו לא התחיל עדיין ברכה שאחריה חוזר לראש התפלה.

ה. מנהגינו לומר בקול רם בתוך שלשים יום לסוכות "משיב הרוח ומוריד הגשם", כדי להזכיר לעבור לומר כן. וכן בראש חודש ובחול המועד מנהגינו לומר באמצע הלחש בקול רם תיבות "יעלה ויבא" שמזכיר בתפלה.

הרה"ג הרב יורם מיכאל אברג'ל זצוק"ל

נלב"ע בכ"ז תשרי התשע"ו

עם שיבלחט"א אמ"ר
ר' שלום טראבלסי הי"ד

ליל שבת בתאריך כ"ז תשרי התשע"ו, השעה אחת בלילה ומבית החולים תל השומר יוצאת הבשורה המרה והמצערת על פטירתו של הגאון הקדוש הרב יורם מיכאל אברג'ל זצוק"ל ראש מוסדות "קול רינה רב פעלים" ומגדולי הרבנים הספרדים.

בתקופה האחרונה לחייו, חלה במחלה הקשה ל"ע ועבר סדרת טיפולים. תלמידיו הרבים העתירו בתפילה אך בשבת נגזרה הגזירה והוא השיב את נשמתו ליוצרה.

עם היוודע במוצ"ש הבשורה הקשה אבל כבד ירד על תלמידי הרב שקרעו קריעה על רבם.

הרב זצ"ל נולד במושב ברוש ב"ז סיון תשי"ז להוריו ר' חנניה אברג'ל ולאמו. לאחר נישואיו התגורר בנתיבות וקבע את מקום לימודיו בכולל "בית ישראל" בעיר.

בשנת תשמ"ה הקים את הכולל הראשון וכן את רשת החינוך "באר מים חיים" הכוללת מגני ילדים ועד ישיבה קטנה. ברבות השנים התפתחו המוסדות לרשת כוללים ברחבי הארץ המונים אלפי אברכים וכן ארגוני חסד. הרב היה מכתת רגליו ממקום למקום במסירת שיעורי תורה מלבד השיעור הקבוע שהיה לאחר תפילת הנץ. ספרים רבים כתב הרב זצ"ל.

הרב זצ"ל הותיר אחריו דור ישרים מבורך שממשיכה הרבנית תח"י וילדיו ממשיכי דרכו הי"ד.

רבבות השתתפו במהלך ההלוויה שיצא מבית מדרשו בעיר נתיבות. במהלך מסע ההלוויה ספד לו בנו שיבלחט"א הגאון רבי חיים יוסף בבכי קורע לב ואמר: אבא, אני יודע שאתה חי, אני לא מאמין למודעות, אבא אתה בריא ושלם. אבא אתה חתן בראשית של השם שבחר בך.

אבא, אנחנו ילדים בני חמש, נשענים רק עליך. אבא, השם ישמור לנו עליך. אתה של כולנו. אבא חי אצל הקב"ה, אבא אתה תחיה. זיע"א.

עם מרן רה"י הרה"ג הרב מאיר מאזוז זצוק"ל

עם שיבלחט"א הראשלי"ז הרה"ג שלמה עמאר שליט"א

חלק מהאלפים בלוויה

בצעירותו הגיע הרב שד אל ביתו של הרב נתן עבי פינקל זצ"ל - "הסבא מסלבודקא". הרבנית הגישה מרק לבעלה ולרב שד ואמרה: "זה המרק שבעלי הכי אוהב". הרב שד טעם מהמרק והניח את הכף על השולחן, נבדד מחוסר הטעם של המרק. כשהרבנית עזבה את החדר, פנה אליו הרב פינקל ואמר: "יודע אני שהמרק לא טעים לך, דע לך כי אני אוכל את המרק הלא טעים הזה בשלמותו כבר ארבעים שנה, ומעולם לא נתתי לאשתי הרגשה שמהו בו לא בסדר?" (הרב שד) כמה אנו באמת נוהרים בכבודה של האישה, בכבודו של הבעל?

נבחין כיצד אנו שוקלים את דברינו למנהל שלנו, לרב, לאדם זר. אולם בבית למילים אין משקל. "אמר רב: 'לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו שלא לצערה בדבריו, שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה' (בבא מציעא נט:). ארבעים שנה מוכן היה הרב פינקל לסבול מרק בטעם לא ראוי, רק שלא לפגוע באשתו, רק כדי לא לצער אותה. קשה מאד לסגל את מידתו של הרב פינקל, אך לבטח ניתן לשקול מילים, לא להתפרץ על כל עניין, לא להטיף מוסר ולהעיר על כל קוצו של יוד, אלא עלינו לדעת להבליג, להעביר, להעיר בנחת, ללבן את הדברים מבלי לפגוע האחר. אל לנו להפוך את הבית שלנו למקום של הוצאת העצבים שחוויו במהלך היום, אלא להפוך אותו למקום שממנו נשאב כוחות ליום הבא, להפוך אותו למקום שיקנה לנו שלוה ורוגע. כל זאת בזכות שתיקה והכללה.. (החיוזק היומני)

רעיון למילה בראשית: שאלו את הגאון מוילנא היכן יש רמז בתורה למצות פדיון הבן.

השיב להם: ראשי תיבות: בנך ראשון אחר שלושים יום תפדה.

בהדיוחוקא

תייר הגיע לפני חג סוכות לבני ברק, ושהגיע ליד סוכה נעצר וחייג למשטרה בגלל ששמע: בא נתלה את הרב באמצע.

נמר, אריה ועב יושבים באמצע הגיטל בחורף ושותים מרק. לפתע מתחיל לרדת גשם.

הנמר אומר לעב: לך ותביא לנו מטריות.

אין בעיה, עונה העב, אבל אני אעשה זאת בתנאי שלא תאכלו את המרק שלי.

העב הולך לדרכו ולא חוזר ארבעה ימים.

כשהשמש שוקעת ביום הרביעי, הנמר והאריה מתייאשים.

ואומרים: "אללה, בוא נאכל את המרק שלי".

פתאום יוצא העב מאחורי העץ ואומר:

שמעתי אתכם חצופים! עכשיו אני לא הולך!..

פרס"ן חידות

חידות וסאלות על הפרשה ע"פ רש"י הקדוש

מהו נילוס נהר מצרים?

נא להגיש את הפתרונות בדיוק ובקיצור, למערכת עד יום שני לפנה"צ.

בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים.

ישר כח לכל המתאמצים בכל שבוע בפיתרון החידות!

העלון השבוע מוקדש לענין

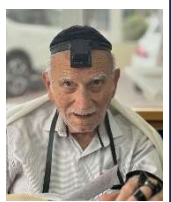
הרב יעקב חנניה זצ"ל

בכל חייו תמך וחזק בני ישיבות וכוללים,

עשה חסדים בסתר ובגלוי.

מערכת העלון שולחת תנחומים

למשפחה היקרה שלא תראו עוד צער אמן.

אם יש לכם רעיונות חידושי תורה, פרפראות, הערות, או משהו מיוחד. שילחו אלינו ונפרסם בעז"ה בעלונים הבאים!!

0545372934 - מערכת, אפשרי גם במייל: beorpaneca@gmail.com

נא לא לקרוא את העלון בזמן התפילה וקריאת התורה!

לרפואה שלימה ולהצלחה

אמור"ר ר' שלום חי בן מימה הי"ו. שושנה בת זוהאר. משה בן אסתר. רפאל בן שושנה. שלום אורי בן לילך. ורדה בת דינה. איילה בת מירב. אלעזר שלום בן ורדה. דניאל בן חיה רבקה. אושר בת לילך. יהונתן מנחם בן הילה. שחר בן עליזה לואיזה. מרדכי בן דבורה. דוד בן הדס. אלנה הלן בת יסמין. יסמין בת הלן. אהובה בת אילנה. מרדכי בן זוהאר. שלמה בן זוהרה. בנימין הרצל בן מרים. שמואל בן זוהאר. אלמה מיכל בת כרמית. חיים מנשה בן שושנה. חיים דניאל בן הודיה. בתוך שאר חולי עמ"י.

לזוג הגון ולהצלחה:

חווה רינה בת שושנה. אסתר מירב בת שושנה. רפאל בן שושנה. ישראל בן מימה.

להצלחת

אליה מבורך בן שושנה. רפאל בן שושנה. אילן בן פלורין. שלום בן אנט חנה. איילת בת עליזה לואיזה.

דורון סנדרו בן ציפורה. יצחק בן ציונה. רויטל פנינה בת שושנה.

מחן ר' עובדיה יוסף בן ג'רגיה זצוק"ל. הרב מאיר נסים בן כמסאנה זצוק"ל. הגה"צ הרב נסים בן מימון זצוק"ל. סבינו היקר ר' פריזה בן אסתר ז"ל. מימה בת בייה ע"ה. זוהר בת כמירה ע"ה. אפרים בן מימה ז"ל. מערבי יעקב בן חנה ז"ל. וורדיה שמחה בת מימה ע"ה. נסים בן זוהר ז"ל. יוסף בן אסתר ז"ל. גבריאל בן אסתר ז"ל. אליהו בן אסתר ז"ל. שרה ע"ה בת ברכה. יתרו בן זוהר ז"ל. ר' אליהו בן יסמינה ז"ל. עמוס בן פרטונה ז"ל. מרגלית דיאמנטה בת מרים ע"ה. גבריאל ז"ל בן אבסן. עליזה לואיזה בת יפה עלגיה ע"ה. שלום יוסף ז"ל בן רויטל פנינה. יצחק מאיר בן עביה ז"ל.

יחודה בן יעל ז"ל. ציונה בת סוכה ע"ה. העלון מוקדש לע"נ:

